

ระดับผลการเรียนรู้ ครรชิต มัลยวงศ์ ปรับปรุง 11 เมษายน 2560

นักการศึกษาชาวอเมริกันคนหนึ่งชื่อ เบ็นจามิน แซมมวล บลูม ได้เสนอแนวความคิดในการแยกระดับการเรียนรู้ออกเป็นระดับต่างๆ. แนวความคิดนี้เป็นที่ยอมรับกันแพร่หลายมาก และอันที่จริงเป็นเรื่องที่นักศึกษาควรจะรู้ด้วยเนื่องจากจะช่วยให้ นักศึกษาวัดได้ว่าตนเองได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาต่างๆนั้นไปถึงระดับ ไหน.

ระดับผลการเรียนรู้ตามแนวคิดของ บลูม มีดังนี้.

1. ระดับความรู้ (Knowledge). ผลการเรียนรู้ในระดับนี้ก็คือ การจำ เรื่องที่ได้ยินได้ฟังได้, จำข้อเท็จจริงได้, จำคำจำกัดความได้, จำวิธีการปฏิบัติได้ ฯลฯ ยกตัวอย่างเช่นรู้ว่า Excel เป็นโปรแกรม ของบริษัทไมโครซอฟต์.
2. ระดับความเข้าใจ (Comprehension) ผลการเรียนรู้ คือ สามารถ อธิบายความหมายของข้อเท็จจริง, หลักการ, ทฤษฎี, หรือ เรื่องราวต่างๆได้ เช่น รู้ว่า Excel เป็นโปรแกรม spreadsheet ที่ สามารถใช้ในการคำนวณ, ทำสถิติ, ทำกราฟ ฯลฯ ได้.
3. ระดับการประยุกต์ (Application) ผลการเรียนรู้ คือ สามารถนำ เรื่องที่ได้เรียนรู้และเข้าใจนั้นไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆได้ เช่น สามารถใช้ Excel ในการทำตารางคำนวณ หรือ คำนวณ สถิติได้จริง.
4. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) ผลการเรียนรู้คือ สามารถแยกย่อย สิ่งต่างๆที่ได้เรียนรู้นั้นออกเป็นส่วนๆ. ยกตัวอย่างเดิมคือการใช้ Excel ความรู้ในระดับนี้คือความสามารถที่จะวิเคราะห์ข้อมูล ที่ต้องการจัดเก็บลงใน Excel ให้เป็นส่วนๆตามแนวทางของการ จัดทำฐานข้อมูล และ สามารถบันทึกข้อมูลลงใน Excel ได้อย่าง ถูกต้อง.
5. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis). ผลการเรียนรู้คือ สามารถสร้าง ผลงานขึ้นจากส่วนประกอบย่อยได้. ในกรณีของ Excel นั้น ผล การเรียนรู้ในที่นี้ คือ สามารถสร้างระบบฐานข้อมูลพร้อมแผ่น

งานต่างๆ ตลอดจนสร้างรายงานเป็นภาพกราฟิกส์ได้. ในบางกรณียังรวมถึงการสร้าง macro สำหรับใช้งานในงานนั้นได้ด้วย.

6. ระดับการประเมินค่า (Evaluation) ผลการเรียนรู้คือ สามารถประเมินคุณค่าในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้นั้นได้. ในกรณีของ Excel คือการประเมินว่าการจัดทำงานประยุกต์นั้นมีประสิทธิภาพ, ประสิทธิผล และ คุณภาพ ดีหรือไม่.

แนวคิดของเรื่องนี้มาเกี่ยวกับพวกเราทุกคนในเวลาเรียน. ปัจจุบันนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่สนใจแต่เฉพาะการเรียนรู้ระดับแรกเท่านั้น. ความรู้ระดับนี้ไม่สามารถช่วยให้ประเทศไทยก้าวหน้ามากไปกว่านี้ เพราะเราเพียงแต่รู้นั้นคืออะไร แต่ไม่มีปัญญาที่จะคิดทำเอง. หากเราต้องการให้ประเทศไทยเจริญก้าวหน้าทัดเทียมประเทศอื่นๆทั่วโลก เราจะต้องก้าวไปถึงระดับ ๕ ให้ได้ก่อน. ในที่นี้ยังไม่ต้องไปถึงระดับ ๖ เพราะถ้ายังมีแค่ระดับเดียวกันไม่รู้จะไปประเมินเพื่ออะไร.
